

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นงานวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ (Research Objectives) ไว้ ๓ ประการคือ ๑) เพื่อศึกษาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒) เพื่อศึกษาหลักและวิธีการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย ๑) แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายต่าง ๆ หัวหน้ากลุ่มสาระ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปีการศึกษา ๒๕๕๙ จำนวน ๑๑๒ คน และ ๒) การสัมภาษณ์ โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน ๖ ท่าน

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลทำการวิเคราะห์และประมวลผลที่ได้จากแบบสอบถาม ใช้วิธีวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย และข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยแบ่งการนำเสนอผลการศึกษาลำดับดังนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการศึกษาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๓ ผลการศึกษาหลักและวิธีการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๔ ผลการเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๕ องค์ความรู้จากการวิจัย

โดยมีสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	=	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	=	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน ๑๑๒ ฉบับ ได้รับกลับมา ๑๑๒ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายต่าง ๆ หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๑๑๒ คน แยกตาม เพศ อายุ สถานภาพ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(n=๑๑๒)		
ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๓๘	๓๓.๙
หญิง	๗๔	๖๖.๑
รวม	๑๑๒	๑๐๐.๐๐
อายุ		
น้อยกว่า ๓๐ ปี	๒๔	๒๑.๔
๓๐-๓๙ ปี	๒๗	๒๔.๑
๔๐-๔๙ ปี	๑๗	๑๕.๒
๕๐ ปี ขึ้นไป	๔๔	๓๙.๓
รวม	๑๑๒	๑๐๐.๐๐
สถานภาพ		
ผู้อำนวยการ	๓	๒.๗
รองผู้อำนวยการ	๖	๕.๔
หัวหน้ากลุ่มสาระ	๒๔	๒๑.๔
ครู	๗๙	๗๐.๕
รวม	๑๑๒	๑๐๐.๐๐
วุฒิการศึกษา		
		๖๔.๓
ปริญญาตรี	๗๒	๓๓.๙
ปริญญาโท	๓๘	๑.๘
ปริญญาเอก	๒	๖๔.๓
รวม	๑๑๒	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

(n=๑๑๒)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า ๑๐ ปี	๓๗	๓๓.๐
๑๐ – ๑๙ ปี	๒๖	๒๓.๒
๒๐ – ๒๙ ปี	๑๙	๑๗.๐
๓๐ ปี ขึ้นไป	๓๐	๒๖.๘
รวม	๑๑๒	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งสามารถอธิบายแยกแต่ละประเด็นได้ ดังต่อไปนี้

๑. เพศ บุคลากรในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๑ เป็น เพศชาย จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๙

๒. อายุ บุคลากรในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าส่วนใหญ่ บุคคลที่มีอายุ ๕๐ ปี ขึ้นไป มีจำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๙ รองลงมา คือ อายุ ๓๐ – ๓๙ ปี มีจำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑ ส่วนอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี มีจำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑ ส่วน บุคคลที่มีอายุ ๔๐ – ๔๙ ปี จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒

๓. สถานภาพ บุคลากรในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าส่วนใหญ่ เป็นครุ มีจำนวน ๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๕ รองลงมา คือ หัวหน้ากลุ่มสาระ มีจำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔ ส่วน รองผู้อำนวยการ มีจำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๔ ส่วน ผู้อำนวยการ มีจำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๗

๔. วุฒิการศึกษา บุคลากรในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าส่วนใหญ่จบวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน ๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๓ รองลงมา คือ จบวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีจำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๙ สำหรับผู้ที่จบวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘

๕. ประสบการณ์การทำงาน บุคลากรในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า ๑๐ ปี มีจำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐ รองลงมา คือ มีประสบการณ์การทำงาน ๓๐ ปี ขึ้นไป มีจำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘ ส่วนมีประสบการณ์การทำงาน ๑๐ – ๑๙ ปี มีจำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒ ส่วนคนที่ มีประสบการณ์การทำงาน ๒๐ – ๒๙ มีจำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐

๔.๒ ผลการศึกษาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิเคราะห์ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้สอบถามประมาณค่า ๕ ระดับ แบ่งเป็น ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านจักษุมา มีจำนวน ๑๐ ข้อ ๒) ด้านวิรุโร มีจำนวน ๑๐ ข้อ ๓) ด้านนิสสยสัมปันโน มีจำนวน ๑๐ ข้อ รวมเป็นจำนวน ๓๐ ข้อ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล คือ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ดังปรากฏรายละเอียด ดังตารางที่ ๔.๒

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม ดังนี้

(n=๑๑๒)

คุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. คุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านจักษุมา (วิสัยทัศน์)	๔.๑๘	๐.๓๓	มาก
๒. คุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านวิรุโร (ความชำนาญ)	๔.๑๙	๐.๓๐	มาก
๓. คุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านนิสสยสัมปันโน (มนุษยสัมพันธ์)	๔.๒๐	๐.๓๑	มาก
ภาพรวม	๔.๑๙	๐.๒๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = ๔.๑๙$, S.D. = ๐.๒๙) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านนิสสยสัมปันโน ($\bar{X} = ๔.๑๙$, S.D. = ๐.๒๙) ด้านวิรุโร ($\bar{X} = ๔.๑๙$, S.D. = ๐.๒๙) ด้านจักษุมา ($\bar{X} = ๔.๑๘$, S.D. = ๐.๓๓) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านจักษุม (วิสัยทัศน์)

(n=๑๑๒)

คุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านจักษุม (วิสัยทัศน์)	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ผู้นำมีการสร้างวิสัยทัศน์ในองค์กร รวมถึงการมีเจตคติที่ดีและเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ความรู้ความสามารถของท่าน	๔.๒๘	๐.๕๐	มาก
๒. ผู้นำมีการวางแผนการดำเนินการและพอใจในการบริหารจัดการที่เป็นอยู่	๔.๑๘	๐.๔๕	มาก
๓. ผู้นำมีแรงบันดาลใจและกระตือรือร้นโดยการทำให้เกิดวิสัยทัศน์ร่วมกันกับผู้อื่น	๔.๑๑	๐.๕๐	มาก
๔. ผู้นำมีแนวความคิดที่สอดคล้องกับแนวโน้มในอนาคตในหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะประสบความสำเร็จ	๔.๒๐	๐.๔๘	มาก
๕. ผู้นำสามารถวิเคราะห์สถานภาพปัจจุบันของหน่วยงานและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานกับองค์กร	๔.๑๖	๐.๕๑	มาก
๖. ผู้นำให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างเต็มความสามารถ	๔.๑๔	๐.๕๓	มาก
๗. ผู้นำมีเป้าหมายที่ชัดเจนและมีความพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่	๔.๒๐	๐.๔๘	มาก
๘. ผู้นำมีการทุ่มเทเพื่อคุณภาพของผลงานที่ปฏิบัติ ใฝ่ใจรักที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้ได้ผลดีขึ้น	๔.๒๐	๐.๕๓	มาก
๙. ผู้นำมีการกำหนดทิศทางที่จะดำเนินงานขององค์กร โดยมีจุดหมายปลายทางที่ชัดเจนและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ	๔.๒๐	๐.๔๒	มาก
๑๐. ผู้นำมีการสนับสนุนการจัดบุคลากรในการเข้ารับการฝึกอบรมกับหน่วยงานภายนอกอย่างสม่ำเสมอ	๔.๒๐	๐.๔๖	มาก
ภาพรวม	๔.๑๘	๐.๓๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านจักษุม (วิสัยทัศน์) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๘$, S.D. = ๐.๓๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความคิดเห็น ด้านจักษุม อยู่ในระดับมากทุกข้อ และเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับ ได้แก่ ผู้นำมีการสร้างวิสัยทัศน์ในองค์กร รวมถึงการมีเจตคติที่ดีและเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ความรู้ความสามารถของท่าน ($\bar{X} = ๔.๒๘$, S.D. = ๐.๕๐) ผู้นำมีการทุ่มเทเพื่อคุณภาพของผลงานที่ปฏิบัติ ใฝ่ใจรักที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้ได้ผลดีขึ้น ($\bar{X} = ๔.๒๐$, S.D. = ๐.๕๓) ผู้นำมีเป้าหมายที่ชัดเจนและมีความพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่ ($\bar{X} = ๔.๒๐$, S.D. = ๐.๔๘) และข้อที่มีลำดับน้อยที่สุดคือผู้นำมีแรงบันดาลใจและกระตือรือร้นโดยการทำให้เกิดวิสัยทัศน์ร่วมกันกับผู้อื่น ($\bar{X} = ๔.๑๑$, S.D. = ๐.๕๐)

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิกรสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านวิธูโร (ความชำนาญ)

(n=๑๑๒)

คุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิกรสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านวิธูโร (ความชำนาญ)	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ผู้นำมีความหมั่นเพียรในการฝึกฝนในการปฏิบัติงานในรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อพัฒนา คุณภาพของการทำงาน	๔.๒๒	๐.๔๕	มาก
๒. ผู้นำสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร มีความมั่นใจในความถูกต้อง ของงานที่ทำทุกเรื่อง	๔.๑๐	๐.๔๔	มาก
๓. ผู้นำต้องมีเทคนิคและความถนัดในงานที่ทำมีความพร้อมในการทำงานตลอดเวลา	๔.๒๖	๐.๔๙	มาก
๔. ผู้นำมีการฝึกฝนและกระตุ้นบุคลากรให้ตื่นตัวในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ	๔.๑๔	๐.๔๔	มาก
๕. ผู้นำมีความเชี่ยวชาญงาน และมุ่งมั่นที่จะบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย	๔.๒๓	๐.๔๘	มาก
๖. ผู้นำมีประสบการณ์และความพยายามที่จะบริหารจัดการ อย่างต่อเนื่อง	๔.๒๔	๐.๔๕	มาก
๗. ผู้นำมีทักษะความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการนิเทศ ภายใ้ร่วมกับบุคลากร อย่างสม่ำเสมอ	๔.๑๙	๐.๕๑	มาก
๘. ผู้นำมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในการบริหารจัดการ อย่างต่อเนื่อง อยู่เสมอ นำเอาหลักพุทธธรรมไปใช้ในการบริหารจัดการ อย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ	๔.๑๗	๐.๔๘	มาก
๙. ผู้นำมีความตั้งใจอดทน ต่อสภาพปัญหาอันเกิดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ	๔.๑๘	๐.๔๕	มาก
๑๐. ผู้นำมีทัศนคติต่องานที่ดี และมีความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงานในหน้าที่	๔.๑๘	๐.๔๒	มาก
ภาพรวม	๔.๑๙	๐.๓๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิกรสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านวิธูโร (ความชำนาญ) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๙, S.D. = ๐.๓๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็น ด้านวิธูโร อยู่ในระดับมากทุกข้อ และเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับ ได้แก่ ผู้นำต้องมีความเทคนิคและความถนัดในงานที่ทำมีความพร้อมในการทำงานตลอดเวลา ($\bar{X}$ = ๔.๒๖, S.D. = ๐.๔๙) ผู้นำมีประสบการณ์และความพยายามที่จะบริหาร

จัดการอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.45) ผู้นำมีความเชี่ยวชาญงาน และมุ่งมั่นที่จะบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.48) และข้อที่มีลำดับน้อยที่สุดคือ ผู้นำสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร มีความมั่นใจในความถูกต้อง ของงานที่ทำทุกเรื่อง ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.44)

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนิสยสัมพันธ์ (มนุษย์สัมพันธ์)

(n=๑๑๒)

คุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนิสยสัมพันธ์ (มนุษย์สัมพันธ์)	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ผู้นำมีความสุภาพ อ่อนโยน เอาใจใส่บุคลากร ที่ปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย	4.26	0.54	มาก
๒. ผู้นำมีความกระตือรือร้น พร้อมให้คำปรึกษาแนะนำที่ถูกต้อง และหมั่นตรวจสอบข้อบกพร่องเพื่อการบริหารจัดการ	4.20	0.44	มาก
๓. ผู้นำมีใจผูกพันอยู่กับงานในหน้าที่ รับรู้และใคร่ครวญในสิ่งที่ทำและทำสิ่งนั้นด้วยความรอบคอบพร้อมให้คำปรึกษาให้กำลังใจ แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา	4.19	0.47	มาก
๔. ผู้นำมีความเป็นกันเองกับคนทุก ๆ คนทำงานร่วมกันไม่ทอดทิ้งกันจนกว่างานจะสำเร็จ	4.20	0.42	มาก
๕. ผู้นำมีการควบคุมอารมณ์ได้ดี มั่นคง จริ่งใจที่จะทำงานแม้ในยามเกิดภาวะวิกฤติและผลกระทบจากเหตุการณ์ผันผวนของภายนอก	4.14	0.46	มาก
๖. ผู้นำมีการสร้างมิตรภาพ ห่วงใยผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งนอกและในเวลางาน รวมทั้งเอาใจใส่ในการบริหารจัดการ	4.19	0.47	มาก
๗. ผู้นำมีการให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส และตรวจสอบงานที่มอบหมายอยู่เสมอเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ	4.24	0.48	มาก
๘. ผู้นำมีการยกย่องให้เกียรติผู้อื่น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน มีความสัมพันธ์กัน	4.20	0.48	มาก
๙. ผู้นำมีความชัดเจน และให้โอกาสแสดงความคิดเห็น ในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเอาใจใส่	4.09	0.36	มาก
๑๐. ผู้นำมุ่งเน้นการสร้างเชื่อมั่น แจ้งข้อมูลบุคลากรอย่างต่อเนื่อง สร้างความสัมพันธ์ในการทำงานที่ดีต่อบุคลากร และเข้าใจความต้องการของผู้อื่น มีความสัมพันธ์กัน	4.33	0.47	มาก
ภาพรวม	4.20	0.31	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนิสัยสัมพันธ์ (มนุษย์สัมพันธ์) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๒๐$, S.D. = ๐.๓๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็น ด้านนิสัยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากทุกข้อ และเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับ ได้แก่ ผู้นำมุ่งเน้นการสร้าง ความมั่นใจ แจ้างข้อมูลบุคลากรอย่างต่อเนื่อง สร้างความสัมพันธ์ในการทำงานที่ดีต่อบุคลากรและเข้าใจความต้องการของผู้อื่น มีความสัมพันธ์กัน ($\bar{X} = ๔.๓๓$, S.D. = ๐.๔๗) ผู้นำมีความสุภาพ อ่อนโยน เอาใจใส่ บุคลากร ที่ปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย ($\bar{X} = ๔.๒๖$, S.D. = ๐.๕๔) ผู้นำมีการให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส และตรวจสอบงานที่มอบหมายอยู่เสมอเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = ๔.๒๔$, S.D. = ๐.๔๘) และข้อที่มีลำดับน้อยที่สุด คือ ผู้นำมีความชัดเจน และให้โอกาสแสดงความคิดเห็น ในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเอาใจใส่ ($\bar{X} = ๔.๐๙$, S.D. = ๐.๓๖)

๔.๓ ผลการศึกษาหลักและวิธีการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๖ ท่าน ทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่

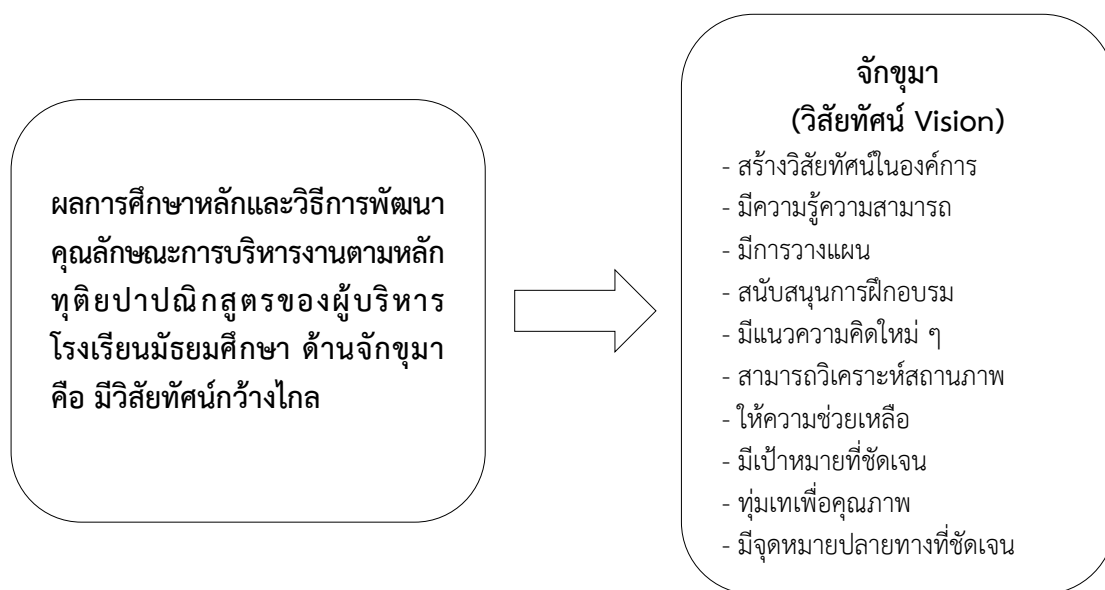
๑. การศึกษาหลักและวิธีการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา **ด้านจักขุมา (วิสัยทัศน์กว้างไกล)** พบว่า การมีวิสัยทัศน์กว้างไกลได้ต้องมีศิลปะหรือกระบวนการสามารถคาดการณ์ความเปลี่ยนแปลงในอนาคตสามารถเตรียมตนเอง และสามารถเตรียมความพร้อมขององค์กรมีความสามารถคาดการณ์หรือทำนายเหตุการณ์หรือปัญหาที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้าและหาทางป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์หรือปัญหานั้นเกิดขึ้นได้สามารถเผชิญปัญหาเฉพาะหน้าที่จะเกิดขึ้นในขณะที่ปฏิบัติให้ได้ทันทีที่ความรู้ต้องมีเป็นความจำเป็นผู้รอบรู้การศึกษาตีมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่เกี่ยวกับงานทั่ว ๆ ไป^๑ สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **นางจันทร์เพ็ญ อินโท** การบริหารคนที่อยู่ในองค์การการศึกษาซึ่งประกอบไปด้วยบุคลากรที่เป็นผู้ทรงภูมิความรู้การที่จะให้เป็นที่ยอมรับขององค์การจะต้องมีระดับการศึกษาสูงนักบริหารจะทำหน้าที่สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์มีปัญญามองการณ์ไกลต้องเป็นผู้ฉลาดสามารถในการวางแผนและฉลาดในการใช้คนการเป็นนักบริหารต้องรับผิดชอบในการวางแผนมีความสามารถในการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตมีบุคลิกภาพที่ดี^๒ สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **นายพรชัย สมพงษ์** การเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลต้องเป็นผู้ที่เรียนรู้มากการเป็นผู้บริหารปัจจุบันเป็นยุคไอทีการก้าวทันเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต(internet)เป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวันเป็นเครื่องมือในการประกอบธุรกิจเป็นสื่อที่จำเป็นของภาครัฐในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารออกไปสู่สังคมภายนอกให้ได้ทราบนำความรู้ไปสู่เป้าหมายขององค์กรเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายหรือแผนงานการเป็นผู้บริหารยุคใหม่ต้องมีความมุ่งมั่นมีแรงบันดาลใจมีแนวคิดใหม่ๆทางการบริหารการศึกษามาใช้ในการบริหารงาน^๓

^๑สัมภาษณ์ นางปริศนา สุขสุสาสน์, ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมศิลป์วิทยา, ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^๒สัมภาษณ์ นางจันทร์เพ็ญ อินโท, รองผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมศิลป์วิทยา, ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐.

^๓สัมภาษณ์ นายพรชัย สมพงษ์, รองผู้อำนวยการโรงเรียนบางปะอิน, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **นายเกียรติศักดิ์ ธรรมโอรส** ผู้บริหารควรมีใจห่วงใยในหน้าที่ความรับผิดชอบใส่ใจการใส่ใจและเอาใจใส่ทั้งในเรื่องงานและเรื่องความสัมพันธ์ที่ดีที่เรากำลังทำทั้งหลาย ไม่ใช่แค่หน้าที่การงานแต่หมายรวมถึงภาระหน้าที่ต่างๆที่ต้องรับผิดชอบเช่นภาระเรื่องการศึกษาหรือกิจใดๆที่ต้องรับผิดชอบขณะนั้นสนใจผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์โดยมุ่งหวังให้งานที่มอบหมายเกิดสัมฤทธิ์ผลดังหวังดังนั้นผู้นำควรมีวิสัยทัศน์ที่ว่ามีใจใส่ใจสนใจ^๕ สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **นายศุภมลคล อินทร์สนอง** การเป็นบุคคลที่มองการณ์ไกลมองไปข้างหน้าและมีความคิดที่สัมพันธ์กันการเป็นผู้นำต้องกล้าตัดสินใจกล้ารับผิดชอบรอบรู้สถานการณ์ดีมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์การเป็นนักบริหารจัดการที่ดีต้องมีการวางแผนมีทักษะในการประสานงาน^๕ สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **นางกัญญชัญญ์ เหมือนเตย** ลักษณะของการเป็นผู้นำที่สำคัญคือควรมีวิสัยทัศน์มีความรู้มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารมีความซื่อสัตย์มีความคิดสร้างสรรค์และผู้นำสมัยใหม่จะต้องเน้นการมีวิสัยทัศน์มีคุณธรรมและมองการณ์ไกลจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้รอบปฏิกิริยาไหวพริบดีมีความอ่อนตัวให้เกียรติผู้อื่นเข้าใจในสภาพและความคิดคนอื่นมีความเสียสละไม่เอาเปรียบผู้อื่นและช่วยเหลือผู้อื่นหากมีโอกาสมีความขยันอดทนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติตามนั้นปฏิบัติตามอย่างมีความสุข^๖

ภาพที่ ๔.๑ ผลการศึกษาหลักและวิธีการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทศุติยาปาปณิกสูตร
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ด้านจักษุมา คือ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล

^๕สัมภาษณ์ นายเกียรติศักดิ์ ธรรมโอรส, รองผู้อำนวยการโรงเรียนบางปะอิน, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

^๕สัมภาษณ์ นายศุภมลคล อินทร์สนอง, ฝ่ายบริหารโรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑”, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^๖สัมภาษณ์ นางกัญญชัญญ์ เหมือนเตย, ฝ่ายบริหารโรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑”, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

๒ การศึกษาหลักและวิธีการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา **ด้านวิรุโร (จัดการธุระได้ดี มีความเชี่ยวชาญในงาน)** พบว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความชำนาญ และมีประสบการณ์ มีทักษะ มีจิตวิทยาในการบริหารหลาย ๆ ปี จึงจะบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างความชำนาญ มองปัญหาคืออะไร หรือคาดการณ์ปัญหา แล้วจะพัฒนาตนเอง เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น จะใช้สิ่งใดเตรียมไว้มาแก้ปัญหา ความชำนาญในหลาย ๆ ด้าน ทำไม่ได้แต่ต้องเข้าใจธรรมชาติที่มีความแตกต่างกันเป็นผู้บริหารต้องมีความเข้าใจ เป้าหมาย ที่ต้องสร้างความชำนาญ มีความรู้ในสายงานนั้น ต้องเข้าใจผู้ใต้บังคับบัญชา ถ้าบกพร่องตรงไหน ให้พัฒนางานให้ตรงในส่วนนั้น” สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของนางจันทร์เพ็ญ อินโท ทักษะในการบริหาร มีความเชี่ยวชาญในการบริหารทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือเมื่อพบข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และทำงานโดยผ่านผู้อื่นได้มีความเต็มใจในการแก้ไขปัญหาการใช้ประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ ทักษะจิตวิทยาหลักจิตวิทยาและปรัชญาของการบริหาร นำพาจิตใจของผู้ร่วมงานให้ยึดหลักศูนย์รวมของการทำงานให้อยู่ที่สถานศึกษา เป้าหมายของความชำนาญ” สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ นายพรชัย สมพงษ์ ผู้รอบรู้การศึกษามีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่เกี่ยวกับงานทั่วไป มีความชำนาญในด้านต่าง ๆ ขององค์การหรือหน่วยงานที่ตนปฏิบัติอยู่โดยเฉพาะ ซึ่งตนเองรับผิดชอบ สามารถรวบรวมความคิดของผู้ร่วมงานมาสรุป และแนะนำให้ผู้ร่วมงานอย่างกระตือรือร้น มีความตั้งใจอดทน มีทักษะด้านความชำนาญ และมีความพร้อมในการทำงาน” สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ นายเกียรติศักดิ์ ธรรมโอรส แนวทางการพัฒนางาน ผู้บังคับบัญชาได้ใช้ความชำนาญ ความรอบรู้ในด้านต่าง ๆ อย่างรอบคอบในการพิจารณาสั่งการในเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ เผยแพร่กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความผิด เพิ่มประสิทธิภาพให้กับคนทำงาน โดยการสร้างประสบการณ์ด้านทฤษฎี และปฏิบัติให้สมกับเป็นผู้ชำนาญงานในด้านนั้น ๆ” สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ นายศุภมลกล อินทร์สนอง ผู้บริหารควรมีการศึกษา หรือผ่านการศึกษาในด้านการบริหาร ในการปฏิบัติควบคู่กัน ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในหน่วยงานเดิมเป็นพื้นฐานจะมีประสบการณ์การของความชำนาญเฉพาะด้าน” สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ นางกัญญชัญญ์ เหมือนเตย ซึ่งจะทำงานดำเนินการไปอย่างมีระบบ มีขั้นตอน เพราะผู้บริหารที่มีความชำนาญจะคอยดูแล คอยฝึกฝนในเรื่องของเทคนิคหรือทักษะด้าน ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มพูน ความรู้ การใช้ประสบการณ์ ความสามารถ ทักษะจิตวิทยาหลักจิตวิทยาและปรัชญาของการบริหาร นำพาจิตใจของผู้ร่วมงานให้ยึดหลักศูนย์รวมของการทำงานให้อยู่ที่สถานศึกษา เป้าหมายของความชำนาญ”

^๗สัมภาษณ์ นางปริศนา สุขสุสาสน์, ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมศิลป์วิทยา, ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

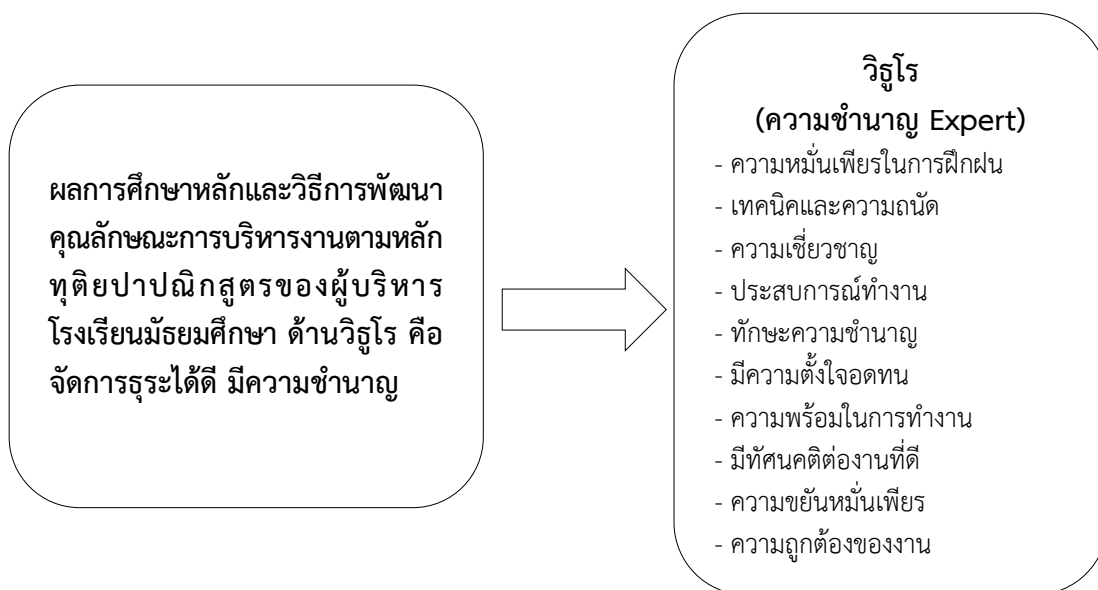
^๘สัมภาษณ์ นางจันทร์เพ็ญ อินโท, รองผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมศิลป์วิทยา, ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐.

^๙สัมภาษณ์ นายพรชัย สมพงษ์, รองผู้อำนวยการโรงเรียนบางปะอิน, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๑๐}สัมภาษณ์ นายเกียรติศักดิ์ ธรรมโอรส, รองผู้อำนวยการโรงเรียนบางปะอิน, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๑๑}สัมภาษณ์ นายศุภมลกล อินทร์สนอง, ฝ่ายบริหารโรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑”, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๑๒}สัมภาษณ์ นางกัญญชัญญ์ เหมือนเตย, ฝ่ายบริหารโรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑”, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

ภาพที่ ๔.๒ ผลการศึกษาหลักและวิธีการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

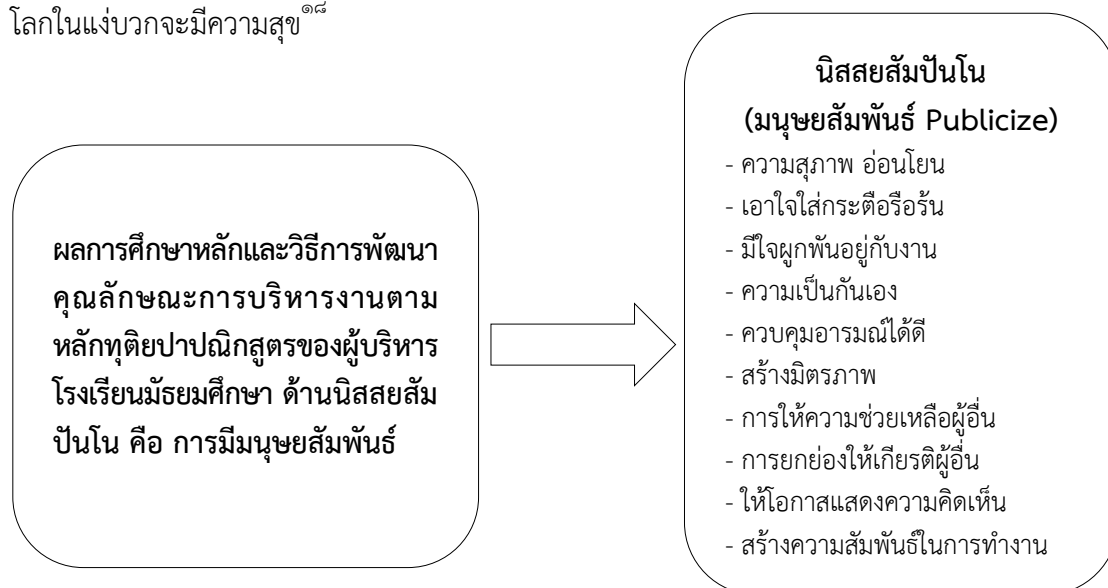
ด้านวิธูโร คือ จัดการธระได้ดี มีความเชี่ยวชาญ มีความชำนาญ

๓. การศึกษาหลักและวิธีการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา **ด้านนิสสยสัมปโน (การมีมนุษยสัมพันธ์)** พบว่า ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ วางตัวเป็นกลาง เป็นผู้มีจิตวิทยาสูงอาศัยความสามารถโน้มน้าวจิตใจคนให้มาร่วมทำงาน ซึ่งเป็นความสามารถเฉพาะบุคคล การบริหารงานเป็นทีม ช่วยเหลือเมื่อพบข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และทำงานโดยผ่านผู้อื่นได้ มีความเต็มใจในการแก้ไขปัญหาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้ากับลูกน้องแบบตัวต่อตัว จะพัฒนาความเป็นผู้นำและช่วยให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจดีขึ้น^{๓๓} สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **นางจันทร์เพ็ญ อินโท** ผู้บริหาร ต้องพิจารณาให้รู้จักประมาณในความเพียงพอขององค์การ ความเป็นผู้รู้จักกาลเวลา คือ รู้กาลเวลาอันเหมาะสม ความเป็นผู้รู้จักชุมชน^{๓๔} สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **นายพรชัย สมพงษ์** การบริหารจัดการที่สร้างความสัมพันธ์ด้วยความเมตตา เป็นภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร ความเป็นผู้รู้จักบุคคล คือ รู้จักความแตกต่างของบุคคลและหน้าที่ของตนที่ต้องรับผิดชอบในองค์การ ในด้านหน้าที่หลัก และความรับผิดชอบต่อตำแหน่งในองค์การตามหลักการบริหารและยังต้องรู้จักหน้าที่รอง คือ การเป็นบุคคลตัวอย่าง ที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนกลุ่มที่ช่วยเหลือสมาชิกในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับกลุ่ม เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพและประสานงานภายในกลุ่มให้มีความสามัคคี เพื่อให้งานต่าง ๆ

^{๓๓}สัมภาษณ์ นางปริศนา สุขสุสานต์, ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมศิลป์วิทยา, ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๓๔}สัมภาษณ์ นางจันทร์เพ็ญ อินโท, รองผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมศิลป์วิทยา, ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐.

สำเร็จบรรลุเป้าหมายได้ ผู้นำจึงควรเป็นผู้ที่มีทั้ง ธรรมและความรู้^{๑๕} สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **นายเกียรติศักดิ์ ธรรมโอรส** ผู้บริหารควรมีคุณธรรมของผู้ปกครองหรือ ทศพิธราชธรรม เป็นที่ยอมรับกันในยุคไอที มีการศึกษาเรียนรู้ตลอดเวลา มีความสามารถในการนำองค์ความรู้มาประยุกต์ สิ่งสำคัญที่จะสร้างความเชื่อมั่นได้นั้นคือ ความกล้าที่จะตัดสินใจ หากพิจารณาด้วยความรอบคอบว่าเป็นความคิดที่ตึงมากก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม การจะทำให้ผู้เกี่ยวข้องยึดถือคำพูดและคำสั่งของผู้นำ เพื่อให้ปฏิบัติตามอย่างราบรื่น^{๑๖} สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **นายศุภมกลล อินทร์สนอง** การเป็นผู้นำยุคใหม่ต้องสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถ สื่อความคิด แผนงานสำหรับอนาคตได้ การมีมนุษยสัมพันธ์ต้องประสานให้ได้กับการร่วมมือภาครัฐด้วยกัน กับประชาชนทั่วไป กับผู้นำในพื้นที่ ในภูมิภาค เพราะปัจจุบันการสื่อสารด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ มีความก้าวหน้า ความสัมพันธ์อันดีจะนำพาความร่วมมือเพื่อการพัฒนาทั้งภายในองค์กร และภายนอกองค์กร^{๑๗} สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ **นางกัญญชัญญ์ เหมือนเตย** การเป็นผู้บริหารต้องคิดดี ต้องทำอะไรให้ลูกน้องเป็นสุขในการทำงาน หาแรงจูงใจในการทำงาน การดูแลเอาใจใส่ ต้องพัฒนาด้านบุคลิกภาพ เพื่อให้ความสมัครสมานสามัคคี มีความสุขในการทำงานร่วมกัน เป็นผู้นำ ต้องเป็นผู้สาคิดความเป็นคนดีให้ได้ มาตรฐานของความสามารถในการอยู่ร่วมกันในสังคม การมีน้ำใจ ต้องการผู้บังคับบัญชา เป็นแบบอย่างที่ดี การมองโลกในแง่บวกจะมีความสุข^{๑๘}

ภาพที่ ๔.๓ ผลการศึกษาหลักและวิธีการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิกสูตร
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ด้านนิสสยสัมปโน คือ การมีมนุษยสัมพันธ์

^{๑๕}สัมภาษณ์ นายพรชัย สมพงษ์, รองผู้อำนวยการโรงเรียนบางปะอิน, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๑๖}สัมภาษณ์ นายเกียรติศักดิ์ ธรรมโอรส, รองผู้อำนวยการโรงเรียนบางปะอิน, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๑๗}สัมภาษณ์ นายศุภมกลล อินทร์สนอง, ฝ่ายบริหารโรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑”, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

^{๑๘}สัมภาษณ์ นางกัญญชัญญ์ เหมือนเตย, ฝ่ายบริหารโรงเรียนบางปะอิน “ราชานุเคราะห์ ๑”, ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐.

๔.๔ ผลการเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิค สูตรสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการสอบถามและสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในเบื้องต้นสามารถเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสังเคราะห์เนื้อหาทั้ง ๓ ด้าน ได้ผลสรุปดังนี้

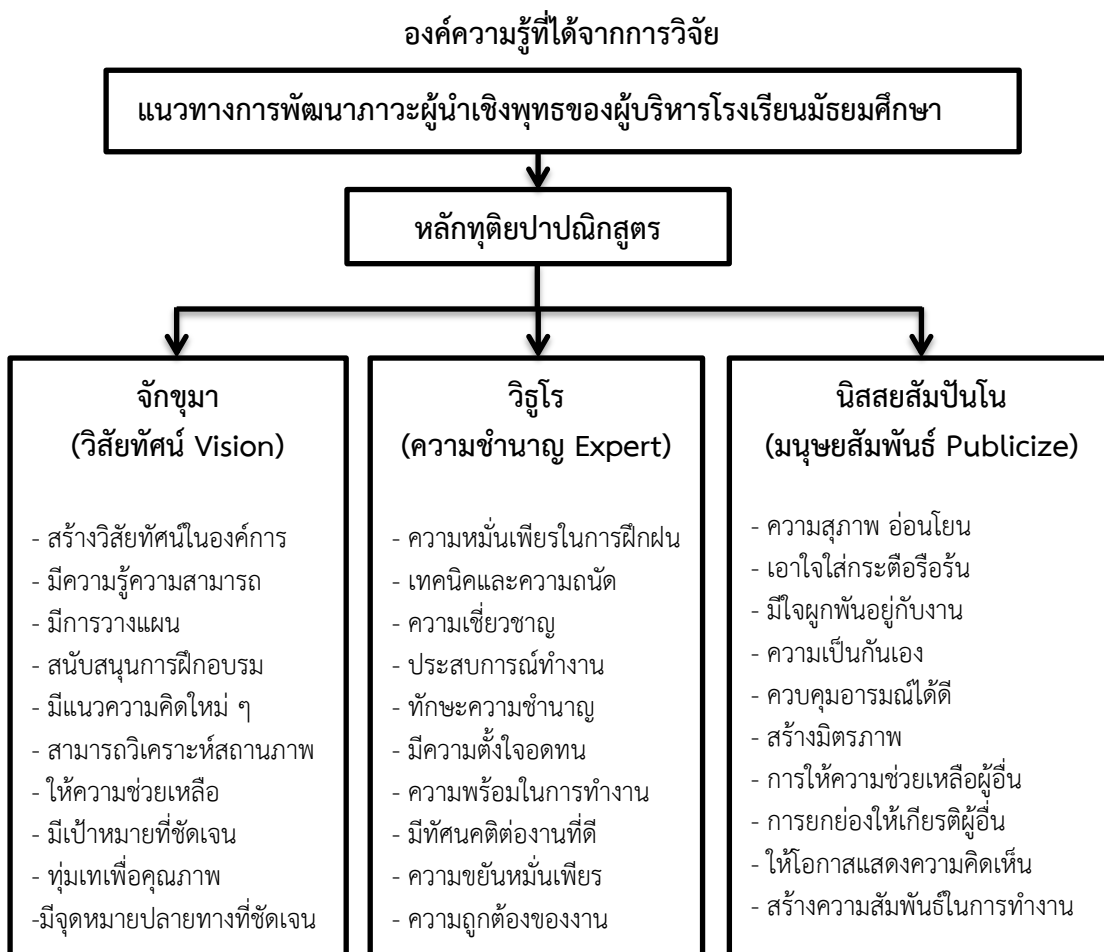
๑. ด้านจักษุมา พบว่า ผู้บริหารควรมีการสร้างวิสัยทัศน์ในองค์กร มีการวางแผนดำเนินการ มีการสนับสนุนฝึกอบรมกับหน่วยงาน มีแนวคิด วิเคราะห์สถานการณ์ร่วมไปถึงช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเต็มความสามารถ และทุ่มเทกับการบริหารงาน ควรรู้เวลาและโอกาสในการพัฒนาโรงเรียน มีแผนในการพัฒนาที่ดีกว่านี้ การปฏิบัติงานหรืองานในโรงเรียนใช้เวลาให้เหมาะสม ไม่เอาเวลาเรียนของนักเรียนไปใช้ในงานส่วนตัว และควรที่จะมีเป้าหมายและแผนในการดำเนินงานให้ชัดเจนมากกว่านี้

๒. ด้านวิญโร พบว่า ผู้บริหารควรมีความหมั่นเพียร หมั่นฝึกฝน กระตุน มุ่งมั่น มีความอดทน อดกลั้น มีการส่งเสริมและสนับสนุน เอาใจใส่ ไม่ควรที่จะเลือกปฏิบัติ ควรเลือกบุคลากรในการทำงานให้เหมาะสมกับตำแหน่งความสามารถของบุคคลนั้น ๆ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ควรเป็นมิตรแท้กับชุมชน และองค์กรอื่น ๆ เพื่อที่จะทำให้ได้รับความไว้วางใจจากบุคคลภายในและภายนอก ควรมีการอบรมการบริหารงานด้านบุคลากรเพื่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่าแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกคน ตลอดจนสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับหมู่คณะและองค์กรได้

๓. ด้านนิสสยสัมปันโน พบว่า ผู้บริหารควรมีความสุภาพ อ่อนโยน เอาใจใส่ มีความกระตือรือร้น รับรู้และใคร่ครวญในสิ่งที่ทำ ควรมีความเป็นกันเองกับทุก ๆ คน ไม่เลือกฝ่าย ควรเปิดใจกว้างและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา และความรู้สึกของผู้ร่วมงานพร้อมให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ ให้เกียรติ มีความชัดเจนในเรื่องงาน และปล่อยวางให้มากกว่านี้

๔.๕ สรุปองค์ความรู้จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ซึ่งนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารตามหลักทฤษฎีปาปนิสูตร ซึ่งสรุปเป็นแผนภาพองค์ความรู้ได้ดังนี้

ภาพที่ ๔.๔ องค์ความรู้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอองค์ความรู้จากการวิจัย แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหาร พอสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ดังนี้

๑. จักษุมานะ (วิสัยทัศน์) มีองค์ประกอบ คือ สร้างวิสัยทัศน์ในองค์กร มีความรู้ความสามารถ มีการวางแผนการ มีการสนับสนุน มีการฝึกอบรม มีแนวความคิดในอนาคต สามารถวิเคราะห์สถานภาพ ให้ความช่วยเหลือ มีเป้าหมายที่ชัดเจน ควรทุ่มเท มีจุดหมายปลายทางที่ชัดเจน มุ่งเน้นการบริหาร

๒. วิธูโร (ความชำนาญ) มืองค์ประกอบ คือ ต้องเป็นผู้มีความหมั่นเพียรในการ ฝึกฝนมีเทคนิคและความถนัด มีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ ผู้ที่มีทักษะ มีการส่งเสริมและสนับสนุนมีความตั้งใจอดทน มีความพร้อมในการทำงาน มีทัศนคติต่องานที่ดี และมีความขยันหมั่นเพียร

๓. นิสสยสมปนโน (มนุษยสัมพันธ์) มืองค์ประกอบ คือ เป็นผู้มีความสุภาพอ่อนโยน เอาใจใส่กระตือรือร้น มีใจผูกพันอยู่กับงาน ความเป็นกันเอง ควบคุมอารมณ์ได้ดี สร้างมิตรภาพให้ความช่วยเหลือผู้อื่น ยกย่องให้เกียรติผู้อื่น ให้โอกาสแสดงความคิดเห็น สร้างความสัมพันธ์ในการทำงาน

การประยุกต์ใช้ลักษณะทั้ง ๓ ประการ นี้มีความสำคัญมากน้อยต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับความแตกต่างของนักบริหาร ดังนี้

๑. ผู้บริหาร ต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ต้องเป็นผู้ที่เรียนรู้มาก คือ ได้อ่าน ได้ฟังได้เห็นได้ทำมาก คนที่มีวิสัยทัศน์และมุ่งมั่นนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ มักจะสำเร็จ

๒. ผู้บริหาร ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการบริหาร จนมีความชำนาญเฉพาะด้าน หรือเชี่ยวชาญ เพื่อเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน

๓. ผู้บริหาร ต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทุกคนทั้ง นาย ลูกน้อง เพื่อนและคนทั่วไป เพราะความสำเร็จในการบริหารไม่ได้เกิดจากการทำงานเพียงลำพังของผู้บริหาร แต่เกิดจากการที่ทุกฝ่ายให้การช่วยเหลือและสนับสนุน

โดยหลัก ๓ ข้อนี้อยู่ภายในของคุณลักษณะผู้บริหาร และหากหลอมรวมกันก็จะเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีมีประสิทธิภาพในการบริหารงานได้เป็นอย่างดี